

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

Pályázati azonosító: 204108/01352

A Megyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa
2016. évi vándorgyűlésének
szakmai beszámolója

A vándorgyűlés időpontja: 2016. október 6-8.

A vándorgyűlés helyszíne: Balatonfüred, Hotel

A Megyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa (MVLVT) vándorgyűlésének első napja immár hagyományosan a közgyűléssel kezdődött. Az MVLVT tavaszi közgyűlésén már sor került az éves beszámoló és a közhasznúsági jelentés elfogadására, de tekintettel az akkor jelen nem lévőkre, az MVLVT elnöke, dr. Kenyeres István ismertette az eltelt egy év történéseit. Ezután az Ellenőrző Bizottság elnöke, Hetényi Tiborné ismertette a Tanács pénzügyi helyzetét, gazdálkodását.

A Közgyűlés után az NKA részéről Barna Márton projektvezető főtanácsos tartott beszámolót a Kollégium pályázatairól, időszerű kérdéseiről.

A vándorgyűlés második napja már a szakmai programoké volt. Az MVLVT vándorgyűlésein az utóbbi években egy-egy speciális szakmai részterület került megvitatásra. A 2014. évben a magániratok gyűjtésének kérdését tárgyalta és vitatta meg a konferencia, a 2015. évi tanácskozás iratértékelési témát választott, a műszaki iratok kérdéskörét.

Az idei évben az egyházi és állami anyakönyvek kutatása, kutathatósága feltételeinek vizsgálata mellett az iskolai anyakönyvek jelentőségét, levéltári értékét vitatták meg a résztvevők.

2014. július 1-jén hatályba lépett az anyakönyvi eljárásról rendelkező 2010. évi I. törvény, amely megváltoztatta a levéltárban őrzött állami anyakönyvi másodpéldányokban történő kutatás szabályait. Az anyakönyvekben történő kutatást a törvény 93/A. §-a szabályozza: mi szerint az állami anyakönyvi másodpéldányok az érintett halálzási évét követő harminc év, ha a halálzási éve nem ismert, az érintett születésétől számított száz év, ha sem a születés, sem a halálzási időpontja nem ismert, a bejegyzés keletkezésétől számított hetvenöt év után válnak bárki számára kutathatóvá.

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK TANÁCSA

A fentebb meghatározott védelmi idő lejártá előtt is kutatható az anyakönyv, ha a kutatáshoz saját bejegyzése tekintetében az érintett, az érintett halálát követően leszármazója, leszármazó hiányában bármely, a Polgári Törvénykönyv (Ptk. 8:1. § (1) bek.) szerinti hozzátartozója, hozzátartozó hiányában más örököse a kutató kérésére hozzájárult, a kutató a hozzájárulás megadására az a) pont szerint jogosult személy, vagy a kutatás - a kérelmező költségére - anonimizált másolattal is megvalósítható.

A fenti a) pontban meghatározott hozzájárulás megadásakor a hozzájáruló személy írásban nyilatkozik a kutató által megismerhető személyes adat - kutatás célja szerinti - felhasználásának elfogadásáról, valamint a személyes adatot tartalmazó iratok másolhatóságáról.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerinti különleges adatok (pl. vallás és egészségügyi jellegű halálozási ok) az anyakönyv kutatása során személyazonosításra alkalmas módon nem rögzíthetők és nem használhatók fel, kivéve, ha az érintett vagy az érintett halálát követően leszármazója ahhoz hozzájárult, vagy a kutatást ő végzi.

Ha a kutató a kutatást tudományos célból végzi, a kutatás a bejegyzés keletkezését követő harminc év elteltével a fentebb meghatározott védelmi időn (100, 75 év) belül is lefolytatható, feltéve, hogy a kutatás a közlevéltárakról szóló törvényben meghatározott, a kutatási tervre és az arra jogosult intézmény támogató állásfoglalására, továbbá a személyes adatok kezelésére vonatkozó előírásoknak és a bekezdésben foglaltaknak megfelel.

A fent említett kérdéseket Reisz T. Csaba c. főigazgató „az anyakönyvi kutatás szabályozása a kezdetektől napjainkig” c. előadásában részletesen taglalta. A vita során egyértelművé vált, hogy a közlevéltárakban nem egységes a kutatási gyakorlat. Budapest Főváros Levéltára alkalmazott gyakorlatát Török Péter, a Tájékoztatási és Közművelődési Főosztály vezetője mutatta be, míg p. Hol, Adrien Állományvédelmi Főosztályvezető az anyakönyvi másodpéldányok mikrofilmjeinek digitalizálásának folyamatáról tájékoztattott.

Az állami szabályozás értelmezési nehézségeinek megvitatása után az egyházi anyakönyvek digitalizálásáról esett szó. Ebben a „műfajban” élen jár a Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár, melynek vezetője, Lakatos Andor az egyházi levéltárak gyakorlatát mutatta be előadásában.

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2014-ben digitalizáló műhelye létrehozását követően kezdte meg anyakönyveinek digitalizálását. Az egyház Gyűjteményi Tanácsa által koordinált és ellenőrzött országos projekt eredményeképpen jó ütemben készülnek a felvételek, amelyeket folyamatosan hozzáférhetővé tesznek a www.oskereso.hu oldalon. A projektet a gyűjteményi tanács elnöke, Kovács Eleonóra mutatta be.

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK TANÁCSA

A „civil szférát” Kollega Tarsoly István, a 2011-ben alapított Magyar Családtörténet-kutató Egyesület anyakönyvi feldolgozásairól tartott előadást. A MACSE kebelén belül folytatott feldolgozás során 391.237 születés, 917.370 házasság, 943.430 halálozás anyakönyvi adatait dolgozták eddig fel, mely az adatbázisban 11.395.081 kereshető nevet eredményezett! Az adatbázisba rögzített nevekhez az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza által működtetett <https://familysearch.org/> oldalon található anyakönyvi digitális képekhez kapcsolódik.

Az első nap zárásaként Katona Csaba, az MTA BTK Történettudományi Intézet tudományos munkatársa, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság alelnöke egy gyakorlati kutatási példán, saját kutatási tapasztalatain keresztül mutatta be a családkutatás lehetőségeit, buktatóit.

A délelőtti lezárásaként sor került még a COURAGE kutatóprogram ismertetésére. A COURAGE kutatóprogram a szocialista korszakbeli kulturális ellenállás kelet-európai gyűjteményeit kutatja. A program elősegíti, hogy a szocialista korszakban, hivatalos elvárásoktól függetlenül keletkezett kulturális értékek elérhetőbbé váljanak nemzetközi és hazai szinten, valamint az azokat őrző gyűjtemények fennmaradásuk érdekében nemzetközi hálózatba kapcsolódhassanak. A COURAGE az első olyan nemzetközi kutatóprogram, mely a kulturális ellenállás gyűjteményeinek feltárása és összehasonlítása segítségével eleveníti fel a kulturális ellenzékiesség gazdag és színes hagyományát. Az előadó a jelen lévő levéltárakat a projektbe történő bekapcsolódásra biztatta.

A szakmai rendezvény második napján egy kevésbé ismert terület, az iskolai anyakönyvek kutathatósága, levéltári értéke került napirendre. Az egyházi (születési, házassági, halálozási) anyakönyvek mellett kiemelten fontosak az egyetemek, főiskolák és a középiskolák anyakönyvei. Magyarországon nagyjából a XVI. századtól kezdve maradtak ránk iskolai és egyházi anyakönyvek. A törökök által meg nem hódított területekről már korábban, más területekről inkább csak a XVIII. századtól kezdve vannak ilyen források az állami, egyházi és szaklevéltárakban. Az anyakönyvek egyszerű digitalizálása kevés lenne, hiszen az eredeti forrásokat csak kevesen tudnák elolvasni, és az óriási adattömegben képtelenség lenne eligazodni. Ezért kell az anyakönyvekhez adatbázisokat készíteni, amelyekből bárki könnyen lekérdezheti az őt érdeklő adatokat, s optimális esetben az eredeti forrás digitális képét is. Erről a munkáról számolt be Szögi László ny. főigazgató. Az első szakaszban az 1848 előtt működött hazai egyetemek, főiskolák és akadémiák hallgatóinak adatbázisát készítették el, ami több mint 200 ezer személyre vonatkozó adat feltárását jelentette.

Gyökös Eleonóra egy az iskolai anyakönyvek adataiból a helyi társadalom és az iskolai fegyelmelés kapcsolatát mutatta be, mindezt a 19. század végi Szolnok társadalmában.

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK TANÁCSA

Haraszti Viktor levéltári szemszögből elemezte az iskolai anyakönyvek forrásértékét, azok levéltári begyűjtésének tapasztalatait.

Végezetül Tóbiás Krisztián egy „lappangó”, a szakmában kevésbé ismert Kárpát-medencei iskolai anyakönyvi digitalizálás tapasztalatait összegezte.

A szakmai rendezvényt a hagyományokhoz híven levéltárszakmai aktualitásokról szóló előadások zárták. Balázs Gábor és Rácz Attila az MNL OL és a BFL közös projektjének eredményeiről számolt be. A tanácsai időszakban keletkezett műszaki iratok értékelése, levéltári átvétele régóta húzódó szakmai vitákat generált. A projekt eredményeképp elkészülhet egy egységes állásfoglalás, szakmai anyag mind a megőrzési idők, mind az iratok értékelése tekintetében.

A szombati napot a Levéltári Vezető Szakfelügyelőnek, Cseh Gergő Bendegúznak a szakfelügyeleti munkát ismertető beszámolója zárta.

A gazdasági vezetők szekciójában a 2015. évi már mögöttük lévő és a 2016. évi még előttük lévő könyvviteli változásokról tanácskoztak, kiemelten a változtatandó pénzügyi-számviteli területet érintő szabályzatokról.

A szakmai programon a hazai közlevéltárak vezetői, munkatársai és a gazdasági területen dolgozók jelentős számban képviseltették magukat és hasznosnak, napi munkájukban is használhatónak értékelték a konferenciát.

Budapest, 2016. november 30.

Tisztelettel:

Dr. Kenyeres István
elnök

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

Mellékletek:

- Fotódokumentáció
- Jelenléti ív
- Meghívó
- Igazolás, a szakmai beszámoló feltöltéséről

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

Pályázati azonosító: 204108/01352

Fotó dokumentáció

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

JELENLÉTI ÍV
A Megyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa
2016. évi konferenciája
Balatonfüred, 2016. október 6-8.

Sorsz.	Név	Intézmény	Aláírás
1.	Á. Varga László	Budapest Főváros Levéltára	A. Varga
2.	Ács Györgyné	nyugdíjas	Ács Györgyné
3.	Áldozó István	MNL Gy-M-S Megye Győri Levéltára	Áldozó István
4.	Balázs Gábor	Magyar Nemzeti Levéltár SZKK Módszertani Osztály	Balázs Gábor
5.	Bana József	Győr Megyei Jogú Város Levéltára	Bana József
6.	Baracskai András	Győr Megyei Jogú Város Levéltára	Baracskai András
7.	Barna Márton	Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága	Barna Márton
8.	Biernacki Karol	MNL Csongrád Megyei Levéltára	Biernacki Karol
9.	Bodó Attila Pál	Emberi Erőforrások Minisztériuma	Bodó Attila Pál
10.	Boross István	MNL Veszprém Megyei Levéltára	Boross István
11.	Bödő István	MNL Fejér Megyei Levéltára	Bödő István
12.	Czetz Balázs	MNL Fejér Megyei Levéltár	Czetz Balázs
13.	Cseh Gergő Bendegúz	Levéltári Szakfelügyelet	Cseh Gergő Bendegúz
14.	Csombor Erzsébet	Helischer József V. Könyvtár, Esztergom	Csombor Erzsébet
15.	Csukonyi Lászlóné	nyugdíjas	Csukonyi Lászlóné
16.	Csurgai Horváth József	Székesfehérvár MJV Levéltára	Csurgai Horváth József
17.	Dávid Ildikó	Vác Város Levéltára	Dávid Ildikó
18.	Erdész Ádám	MNL Békés Megyei Levéltára	Erdész Ádám
19.	Farkas György	MNL Békés Megyei Levéltára	Farkas György
20.	Gorjánác Radojka	Emberi Erőforrások Minisztériuma	Gorjánác Radojka
21.	Gyökös Eleonóra	Nemzeti Örökség Intézet	Gyökös Eleonóra

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

Sorsz.	Név	Intézmény	Aláírás
22.	Haraszti Viktor	Budapest Főváros Levéltára	
23.	Hermann István	MNL Veszprém Megyei Levéltára	
24.	Hetényi Tiborné	Budapest Főváros Levéltára	
25.	Horváth Ferenc	Vác Város Levéltára	
26.	Horváth Sándor	MTA BTK Történettudományi Intézet	
27.	Káli Csaba	MNL Zala Megyei Levéltára	
28.	Kántor Balázs	Fiatal Levéltárosok Egyesülete	
29.	Kardos Lászlóné	nyugdíjas	
30.	Katona Csaba	MTA BTK Történettudományi Intézete, Magyar Heraldikai és Genealógiai Társasága	
31.	Kenyeres István	Budapest Főváros Levéltára	
32.	Kollega Tarsoly István	Magyar Családkutatók Egyesülete	
33.	Kovács Eleonóra	Magyarországi Evangélikus Egyház Gyűjteményi Tanácsa	
34.	Kujbuszné Mecsei Éva	MNL Sz-Sz-Bereg Megyei Levéltár	
35.	Lakatos Andor	Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár	
36.	Lovász Marianna	Budapest Főváros Levéltára	
37.	Madéfalviné Zugor Márta	nyugdíjas	
38.	Márkusné Vörös Hajnalka	MNL Veszprém Megyei Levéltára	
39.	Melega Miklós	MNL Vas Megyei Levéltára	
40.	Nagyné Veress Tünde	MNL Csongrád Megyei Levéltára	
41.	P. Holl Adrien	Budapest Főváros Levéltára	
42.	Pataki Istvánné	nyugdíjas	
43.	Prait Zoltánné	nyugdíjas	
44.	Rácz Attila	Budapest Főváros Levéltára	
45.	Reisz T. Csaba	MNL Országos Levéltára	

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK
TANÁCSA

Sorsz.	Név	Intézmény	Aláírás
46.	Rotár Krisztina	MNL Csongrád Megyei Levéltára	
47.	Ruzsa Éva	MNL Tolna Megyei Levéltára	
48.	Selmeczi-Kovácsné Dancsecz Mónika	MNL Győr-M-S Megye Győri Levéltára	
49.	Szepesi László	Budapest Főváros Levéltára	
50.	Szögi László	ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár	
51.	Szönyiné Horváth Edit	MNL Gy-M-S Megye Győri Levéltára	
52.	Tatai Zsuzsanna	MNL Gy-M-S Megye Győri Levéltára	
53.	Tilcsik György	MNL Vas Megyei Levéltára	
54.	Tóbiás Krisztián	Seleris Project Bt.	
55.	Török Péter	Budapest Főváros Levéltára	
56.	Vajda Tamás	Magyar Felsőoktatási Levéltárak Szövetsége	
57.	Várady Zoltán	MNL Tolna Megyei Levéltára	
58.	Vekker András	Vác Város Levéltára	
59.	MIKOVYA GABRIELLA AYIMZUK		
60.	APOR PÉTER	MTA BTK TORTUD.INT.	
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			

Balatonfüred, Corso

MEGYEI ÉS VÁROSI LEVÉLTÁRAK VEZETŐINEK TANÁCSA

Megyei és Városi Levéltárak
Vezetőinek Tanácsa

2016. évi
vándorgyűlésének programja

A vándorgyűlés időpontja:

**2016. október 6–8.
(csütörtök-szombat)**

A vándorgyűlés helyszíne:

**Balatonfüred, Hotel Margaréta
(8230 Balatonfüred, Széchenyi István utca 53.)**

Támogatók

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Megyei és Városi Levéltárak
Vezetőinek Tanácsa

Meghívó

2016. évi vándorgyűlés
(Balatonfüred, október 6-8.)

Október 6.
(Csütörtök)

11.00–13.00 Érkezés, regisztráció, szállás elfoglalása

12.30–14.00 Ebéd

15.00–16.00 **KÖZGYŰLÉS**

A közgyűlés tervezett napirendje:

- Elnöki beszámoló az MVLVT tevékenységéről
- Beszámoló az MVLVT gazdálkodásáról, pénzügyi helyzetéről
- Egyéb ügyek

16.00–16.15 **Bösze Sándor díj átadása**

16.15–17.00 **Barna Márton**

(NKA Igazgatósága, projektvezető főtanácsos)
Tájékoztató az NKA 2016. évi tevékenységéről

19.00– Vacsora

Október 7.
(Péntek)

7.00– 9.00 Reggeli

9.00–13.00 Szakmai konferencia – I. Egyházi és állami anyakönyvek a kutatás szolgálatában

9.00– 9.10 **Kenyeres István** (MVLVT elnöke) a konferencia megnyitása

9.10– 9.35 **Reisz T. Csaba** (MNL OL, c. főigazgató)
Az anyakönyvi kutatás szabályozása a kezdetektől napjainkig.

10.00–10.25 **P. Holl Adrién** (BFL, Állományvédelmi Főosztályvezető) – **Török Péter** (BFL, Tájékoztatói és Közművelődési Főosztály, főosztályvezető)

Az anyakönyvek digitális feldolgozása és kutatása Budapest Főváros Levéltárában.

10.25–10.50 **Lakatos Andor** (Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár) Az anyakönyvek kutatásának tapasztalatai és lehetőségei az egyházi levéltárakban

10.50–11.15 Kávészünet

11.15–11.40 **Kovács Eleonóra** (Magyarországi Evangélikus Egyház Gyűjteményi Tanácsának, elnöke)
Őskereső – A Magyarországi Evangélikus Egyház anyakönyvei az interneten

11.40–12.05 **Kollega Tarsoly István** (Magyar Családkutatók Egyesülete) – Anyakönyvek feldolgozásának tapasztalatai a MACSE kebelén belül

12.05–12.30 **Katona Csaba** (MTA BTK Történettudományi Intézet, történész, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság alelnöke) Egy kutatás tapasztalatai – esettanulmány magyarországi családkutatókhoz

12.30–13.00 Hozzászólások, vita

13.00–13.30 **Horváth Sándor** (MTA BTK Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa)-

Katona Csaba (MTA BTK Történettudományi Intézet, történész) A COURAGE kutatóprogram bemutatása

13.30–14.30 Ebéd

Tervezett program:

A Veszprém Megyei Levéltár és a Veszprémi Érseki és Főkapitányi Levéltár megtekintése

19.00– Vacsora

Október 8.
(Szombat)

7.00– 9.00 Reggeli

9.00–12.30 Szakmai konferencia – II. Iskolai anyakönyvek a kutatás szolgálatában

9.00– 9.25 **Szögi László** (ny. főigazgató) "Őseink felfedezése - akik a történelmi Magyarországon tanultak"

9.25– 9.50 **Gyökös Eleonóra** (Nemzeti Örökség Intézete, tudományos munkatárs) Egy magatartás-osztályzat körüli vita és ami mögötte van

9.50–10.10 **Haraszi Viktor** (BFL, főigazgató-helyettes) Az iskolai anyakönyv térben és időben változó forrásértéke

10.10–10.30 **Tóbiás Krisztián** (Seleris Project Bt.) Egy Kárpát-medencei iskolai anyakönyvi digitalizációs projekt vázlatja

10.30–10.45 Vita

10.45–11.00 Kávészünet

11.00–13.00 Levéltárszakmai aktualitások:

11.00–11.30 **Balázs Gábor** (MNL OL, főlevéltáros) - **Rác Attila** (BFL, főosztályvezető): A tanácsi időszakban keletkezett műszaki iratok értékelése

11.30–11.45 Hozzászólások, vita

11.45–12.15 **Cseh Gergő Bendegúz** (Levéltári Vezető Szakfelügyelő) tájékoztatója a Levéltári Szakfelügyelet tevékenységéről

12.15–12.30 Hozzászólások, vita

12.30–14.00 Ebéd

14.00– Hazautazás